

KROKODILOK BARLANGJA MÁBDEBAN.

Egyiptomban az ősvilág maradványainak nem egy érdekes telepét fedezték föl a legújabb időben. Találtak királysírokat, hol egymás mellett feküdtek az ezer éves mumiák, találtak papyrus-tekercseket, ősvilági bogarakat és más eféléket. De alig érdekesebb ezen leletek közül egy is, mint azon barlangnak fölfedezése, melyben az ő hajdankor a maga szentekül tekintett krokodilusait temette el, megadván nekik a végtisztséget úgy, a hogy az csak a hatalmast vagy a szent papot illette, s bebalzsamozván drága testüket.

Octave Sachot nem régiben meglátogatta ezt a barlangot, s az ő leírásához tartva magunkat, adjuk az alábbiakat.

Mábdé falu, melyet a fellákh-k laknak, a Nilus balpartján fekszik, s tőle valami két órányira a hegyek huzódnak el. Fent a hegyléc felső vonala megszakad, s az ember egy vízszintesen fekvő bevágás előtt találja magát. Ugy tetszik, mintha egy kut nyílása lenne az, mely nem mélyebb 12 lábnál, de fenekéről egy alacsony folyosó nyulik odább. Sachot két arab vezetővel látogatta meg a helyet. Leszállottak az üreg fenekére mind a hárman, meggyújtották a magokkal hozott viaszgyertyákat és úgy mentek odébb egymás után. Csak annyi hely volt, hol egy ember elférhetett. Elöl a két vezető, hátul a kutató tudós maga.

A folyosó egy nagyobb barlangféle üregben végződött, mely körülbelül 40 láb széles, s

lehetett tovább jutni, süppedékes talajon denevérbűz és a mumiák sajátos szagától körülveve.

Magán a folyosó alján szerte heverték a mumiák maradványai. Itt valami barnahajú asszonyszemélynek fürtei közé kuszálódott lábuk, a mint haladtak volna, amott egy fehér lepellel borított főpap vagy magas hivatalnok mumiája hevert, s ismét tovább egy asszonyi tetem volt neki támasztva a falnak, végig hasítva rajta a halotti takaró. Koporsó-darabok és emberi csontok, egy-egy koponya vagy karcsont heverték szerte — mint az arab vezető erősíté: mind az angol utazók vandalizmusának jelvényei gyanánt.

Ilyen folyosón haladtak tovább, hol csak előre lehetett menni s hátra nem. Egy ember nagy nehezen hatolhatott keresztül, oly keskeny volt a tér. Ha egyiküknek történik baja, oda vesznek mind a hárman, mert elzárja útjukat, s nem képesek magokon segíteni. Pedig lélekzetök fogyott, a hőség emelkedett, a bűz kiállhatatlan volt, minden pillanatban el lehettek készülve a legrosszabbra. Így érték el végül egy nagy barlangterembe, hol a krokodilok bebalzsamozott mumiái feküdtek.

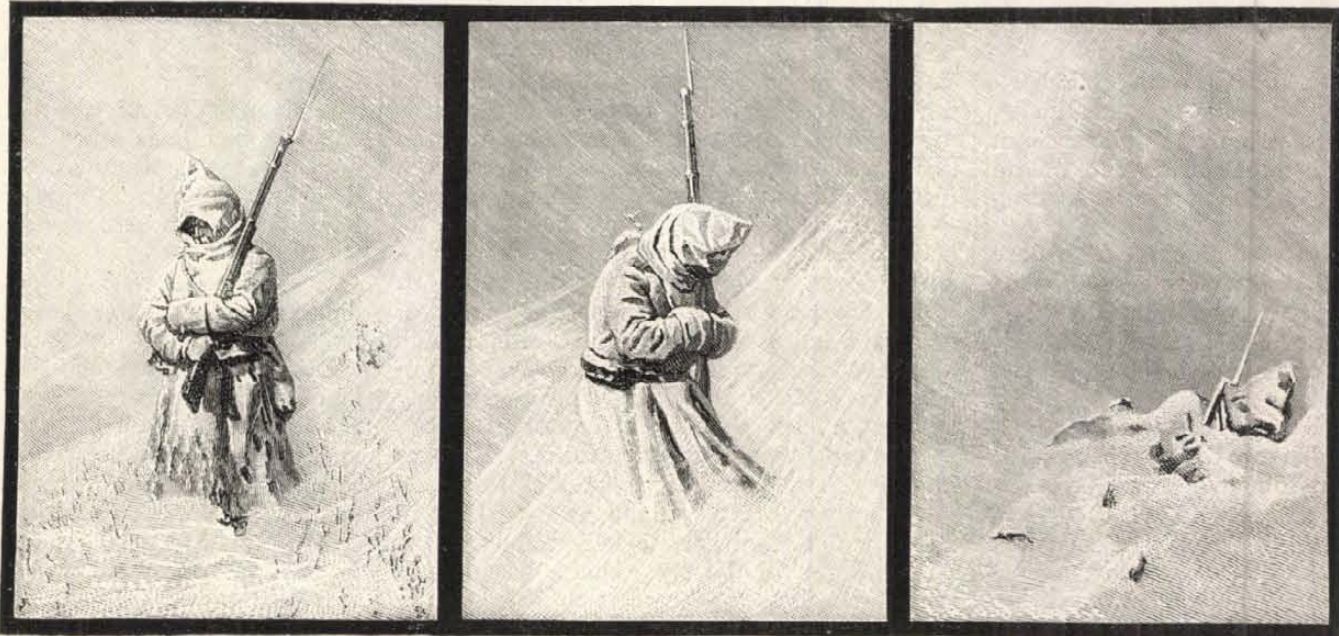
E termet nem emberi kéz alkotta, s valaha régen más főbejárásának kellett lennie, melyet alkalmasint beépítettek, hogy ne férhessen a szentélyhez avatatlan. Ezen a keskeny folyosón, melyen át az utazók jöttek, teljes lehetetlen lett volna áthozni egy krokodil testét. Maga a test átfért volna talán, de nem lehetett volna azt

EGYVELEG.

* A föld alatti vasút építése Párisban közel kilátásban van. Eddig 47 millió frankot irtak alá s ez elegendő az első 19 kilométer hosszú vonal kiépítésére, mely Saint-Cloudot, az új kristálypalota helyét, Longchampot, a versenytér érintve a diadalív felé fut a föld alá s a város északi részét (opera, Bastille-tér, stb.) összeköti. A londoni föld alatti vasutól főképp abban fog különbözni, hogy nem gőz, hanem komprimált levegő hajtja s így füstje nem lesz, ezenkívül villamvilágítás által oly világosságot idéznek elő a föld alatt, hogy az utazók ujságot is kényelmesen olvashatnak.

* A pápa életmódjáról a következőket írják: XIII. Leo pápa minden reggel 6 órakor kel fel, magán kápolnájában misét mond s azután megjelenik azon a misén, melyet káplánai tartanak. Visszatérve reggelizik s 1/2 10 ig néhány ujságot olvas. Ekkor jó Jakobini bibornok, a főtitkár, hogy pápai ügyeket intézzék el. Ezután audiencia-idő van. Délben a pápa kikocsikázik a vatikáni kertekbe, 2 órakor visszatér ebédelni. A főtt húst igen szereti. Néhány kiváltságolt egyénnek szabad jelen lenni az ebédelnél, mint nézőnek, de az etiquette nem engedi, hogy valaki egy asztalhoz üljön a pápával. Ebéd után a pápa ismét dolgozik s kihallgatásokat ad, az „Angelus” előtt egy órát pihen vagy a képtárakban járkal. Este 9 órakor vacsorázik s 11 kor fekszik le.

* A német császárt születésnapja alkalmával igen sok ajándékkal halmozták el a család tagjai, a nők nagyrészt sajátkezű készítményeket adtak. Az egész családnak is volt közös ajándéka, egy renaissance stílusban készült óriási ezüst ivópohár kürtalakban. A legnagyobb részét az ajándékosnak virágok képezték. Fiának a trónörökösnek első unokája

„A SIPKA-SZOROSNÁL MINDEN CSENDES.” — VERESCSAGIN FESTMÉNYE.

az oszlopos jegeczek, melyek falát képezik, mintha művészi kéz által formált ékességek lennének. A barlang tulsó oldalán újra folyosó nyílt, melyben föllálva lehetett tovább haladni néhány öltre. De azután a nyílás összeszorult. Előbb négykézláb volt csak a tovább juthatás lehetséges, azután hasra fekvé lehetett csak odább csuszni. Maga az ily helyzetben való haladás iszonyu fárasztóvá vált a kis társaságra, hozzá járult a roppant hőség, mely a folyosóban uralkodott, s mely majdnem kiállhatatlanná tette az állapotot. S a mellett még a denevérek kiállhatatlan búze volt érezhető.

Néhány száz lábat kellett kuszni ilyen módon, míg végre egy alacsonyabb teremféle helyre érkeztek, s megpihentették tagjaikat. A denevérek ezreit és ezreit verte fel lámpájuk világa. Mint egy fekete fürgeteg, úgy keltek azok elő, kifelé tartottak a folyosónak, s az utjokban talált betolakodó idegeneknek hajába, szakálába csimpeszkedtek bele. Azoknak fáradságukba került a szabadulás. A hajjal együtt tépték le magokról ezen förtelmes állatokat, s szerencséseknek vallották magokat, hogy csak rövid ideig tartott a roham, valamennyi denevér mind elmenekült.

A teremből ismét egy folyosó vezetett ki, de azt nem a természet alkotta, hanem az ember keze. Ugy volt az kivájjva a sziklába egyenes meredek falakkal, vagy talán az ember csak kibővítette az üreget, melyet tulszúkre szabott a természet. Így sem volt az nagyon széles. Beljebb haladva, ismét csak kuszva

vinni, akkor, midőn az ember maga is csak kuszva haladhat előre.

Az első nagy terem mellett van egy másik, a mellett egy egész sor, mind csupa krokodil-maradvánnyal teli. Ugy tetszik, a temetésnél rendszeresen jártak el. Megtöltötték először az egyik termet, szorosan egymás mellé, azután egymás fölé sorakoztatva a krokodil-hullákat, mignem a terem megtelt, s a másik mellé levőbe kellett átmenni. A közöket apró krokodilok testével töltötték ki úgy, hogy oly szorosan fekszenek egymás mellett, mint a hordóban a hering. A kis krokodilok száma csodálatosan nagy. Minden felnött darabra esik legalább ötezer fejletlen kicsiny. Ugy látszik, hogy a régi egyiptomi házaknál tartogattott ezen szent állat kicsinyei között nagy volt a halandóság, vagy hogy talán magok az egyiptomiak is rajta voltak, mentől előbb szabadulni ezen állattól, melynek tartása annyiba került, s átadni azután mumiáját tisztességgel az utóvilágnak.

A kegyelet, melylyel ez a régi nép némely állatok iránt viseltetett, köztudomásu. Szentek gyanánt tartották őket életükben. De egyetlen példa talán az egész történetben, hogy nép, mely a kultúrában oly nagy haladást tett, mint az egyiptomi, még testükre is kiterjesztette volna e tisztet, s hulláikat együtt temette volna el az emberek holttesteivel, mint a hogy azt ebben a barlangban találjuk.

a kis két éves szász-meiningeni Feodora hercegnő virágcsokrot nyújtott át neki. Midőn reggel ablakából a szemközti fekvő Nagy Frigyes emlékszóborra tekintett, azt egészen virágokkal borítva látta; különösen kedvelt virága, a buzavirág, sok példányban volt képviselve s az ablakkal szemben volt fehér kaméliából egy „W” betű, melyet kék és fehér virágokból készült üdvözlő felirat koszorúalakban vett körül.

* A himlőoltást Krupp erőszakkal hajtotta végre óriási gyárában e tavasszal, mivel munkásai nem hajlottak tanácsára s Essen környékén a himlő igen elterjedt. Az oltást munkaidő alatt magában a gyár épületében végezték.

* Nagy-Britanniából a múlt évben 392,514 ember vándorolt ki, köztök 243,002 benszületett, 15,460 nál több, mint a megelőző évben. Az utóbbi évek közül legkevesebben (31,305) vándoroltak ki 1877-ben. A legtöbb kivándorló ez évben is irhoni volt, bár számuk (76,200) jelentékenyen kisebb, mint 1880-ban (93,641). Jelenleg — a vasárnapokat nem számítva — naponként mintegy ezer ember hagyja el Nagy-Britanniát.

* Japán képekből igen szép kiállítást rendeztek közelebb Bernben. Mintegy 150 kép van, melyekben arckép, tájkép, állatkép stb. képviseltetnek. Legérdekesebb *Les-hi-re* nevű festő műve, ki a tizennegyedik század végén élt.

* Az asztalkendők használata nem oly régi, legfeljebb a 17-ik századig vihető fel. Az előtt nagy összerakott abroszokat tettek fel előkelő asztalokra, melyeket, ha egyik oldalt bepíszkoltak, a másikra lehetett fordítani. Udvaroknál és nagy lakomáknál minden tál ételhez külön abrosz jött.